

10. számú tananyag

A vidékfejlesztési miniszter 46/2012. (V. 8.) VM rendelete a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet módosításáról (Magyar Közlöny 2012/54.)

A jogszabályi keretek összefoglalása

A peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2009/128/EK irányelvben (a továbbiakban: irányelv) foglaltakat a tagállamoknak 2011. november 26-ig át kellett ültetni hazai jogszabályaikba. Az irányelv 2014. január 1-jével kötelezően előírja valamennyi hivatásos növényvédő szer felhasználó számára az integrált növényvédelmi alapelvek alkalmazását a növénytermesztés során.

A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet (a továbbiakban: rendelet) módosítására azért volt szükség, hogy az megfeleljen az irányelvben foglalt követelményeknek, különös tekintettel az integrált növényvédelem alapelveire.

Mivel a jogszabályi előírások betartása mindenkire nézve kötelező, ezért a gazdálkodók oktatása, tájékoztatása elengedhetetlen a helyes, jogkövető gyakorlat minél szélesebb körű elterjedése érdekében. Természetesen a hatósági feladatokat ellátó növényvédelmi felügyelők tájékoztatására, felkészítésére is szükség van, hiszen az ő feladatuk a jogszabályi előírások betartásának ellenőrzése, a felmerülő szabálytalanságok esetén a megfelelő szankciók alkalmazása.

A tananyag az irányelv által érintett, kiemelten kezelt területek főbb irányait szem előtt tartva, azok mentén igyekszik végigmenni a rendeletben foglalt előírások legtöbbjén, segítve ezzel az európai uniós szemlélet elsajátítását. Ennek megfelelően a tananyag az alábbi témaköröket részletezve segíti a joganyag megértését:

Szakemberek képzése: Az irányelv előírja Magyarország számára is a növényvédő szerekkel foglalkozó forgalmazók, tanácsadók és hivatásos felhasználók számára alap- és továbbképzési rendszerek létrehozását és működtetését. A tananyag a hazánkban hosszú múltra visszatekintő kétszintű növényvédelmi képzést ismerteti, de kitér arra is, hogy az oktatások során megszerzett képesítések milyen kategóriába sorolt növényvédő szerrel való munkavégzésre jogosító engedély kiváltására adnak lehetőséget.

Növényvédő szerek értékesítése: A módosított 43/2010. FVM rendelet részletesen szabályozza a növényvédő szer forgalmazással kapcsolatos követelményeket, az árusítás feltételeit. Így kitér a növényvédő szerek árusításához szükséges engedélyekre, az árusítás során betartandó előírásokra, a nyilvántartások vezetésének fontosságára.

Növényvédő szerek használata: A kockázatosabbnak ítélt, I. és II. forgalmi kategóriába sorolt növényvédő szerrel folytatott tevékenység kizárólag az illetékes megyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi igazgatósága által kiadott hatályos engedély birtokában lehetséges. A növényvédő szerek bekeverése és felhasználása során a balesetek elkerülése végett különös figyelmet kell fordítani az engedélyokiratban használati útmutatójában részletezett óvó rendszabályokra, külön figyelmet fordítva a védőfelszerelések viselésének szükségességére.

Az emberi egészség védelmén túl az előadás tárgyát képező rendeletben is kiemelt szerepet kap a környezet és természet védelme, különösen az érzékeny területek így a felszíni és felszín alatti vizek, valamint a nem célszervezetek védelme (pl.: méhek).

Külön említést érdemel a közterületeken végzett növényvédőszeres kezelések szabályozása. Ilyen esetben olyan különleges kockázatkezelő intézkedéseket kell betartani, amelyek biztosítják, hogy a járókelők egészségét ne éri káros hatások. Előírás pl.: hogy közterületen csak szakirányító jelenlétében, kifejezetten ilyen célra engedélyezett II. vagy III. forgalmi kategóriába sorolt növényvédő szer használható fel.

Növényvédő szerek kijuttatásához használt berendezések: A tagállamoknak a hivatásos felhasználásban alkalmazott növényvédő szerek kijuttatását szolgáló berendezésekre vonatkozó típusminősítési és rendszeres műszaki felülvizsgálati rendszert kell fenntartaniuk. A növényvédelmi gépek típusminősítésének szabályait a rendelet 3. melléklete részletezi. A típusminősítést a Vidékfejlesztési Minisztérium Mezőgazdasági Gépesítési Intézete végzi. A rendelet tartalmazza a felülvizsgálati rendszerre vonatkozó előírásokat, azonban ez a rendszer jelenleg kiépítés alatt áll.

Szankcionálás: A rendelkezések végrehajtásának biztosítására érdekében a jogszabályok megsértése esetén szükség van szankciók alkalmazására. A megtehető intézkedések és a kiszabható bírságok tekintetében az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény előírásait kell alkalmazni, a élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről szóló 194/2008. (VII. 31.) Korm. rendelet figyelembevételével. Az előírt szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

Integrált növényvédelem: A rendelet 8. mellékletben foglalt „integrált növényvédelem általános elveit” 2014. január 1-jéig valamennyi hivatásos felhasználónak kötelezően alkalmaznia kell. A tananyag az integrált növénytermesztés, növényvédelem gyakorlatban történő alkalmazását segítő ismereteket próbálja átadni.

A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet (46/2012. (V. 8.) VM rendelet (Magyar Közlöny 2012/54.)) módosításának legfontosabb pontja az integrált növényvédelem kötelező alkalmazásának bevezetése. Sok gazdálkodó nincs tisztában az integrált növényvédelem legfontosabb elemeivel, ezért a tananyag legfőbb célja az integrált növényvédelem, valamint a biztonságosabb alternatív technológiák megismertetése a termelőkkel, valamint bevezetésének előmozdítása Magyarországon.